

Oponentský posudek na diplomovou práci Leony Pejcharové s názvem *Iniciativa EU LEADER jako nový přístup k politice rozvoje venkova a její přínos pro vytváření spolupráce mezi aktéry rozvoje venkova na místní úrovni*

Studentka Leona Pejcharová se ve své diplomové práci s názvem *Iniciativa EU LEADER jako nový přístup k politice rozvoje venkova a její přínos pro vytváření spolupráce mezi aktéry rozvoje venkova na místní úrovni* zabývá problematikou politiky rozvoje venkova EU a nástrojem EU LEADER, který je v rámci této politiky využíván. Detailněji se pak autorka ve svém výzkumu věnuje vybraným „místním akčním skupinám“ (tzv. MAS) jako aktérům, kteří uvádějí v praxi prvky iniciativy Leader. Autorka ve své práci řeší komparativní případovou studii.

V souvislosti s iniciativou Leader je často skloňován princip bottom-up, který zajišťuje místním aktérům více svobody v rozhodování o projektech, které budou v jejich oblasti impementovány. Tento princip je pro prováděný výzkum také stěžejní, protože umožňuje aktérům na místní úrovni se více angažovat a zasahovat do rozhodovacích procesů. V rámci programu Leader dochází v jednotlivých MAS k propojení veřejného a soukromého sektoru ve venkovských oblastech a následně k jejich spolupráci. Tyto vztahy jsou těžištěm výzkumu autorky. Pro potřeby této práce a výzkum v ní prováděný byly autorkou zvoleny dvě místní akční skupiny. Jedna ve Francii, která zastupuje staré členské státy, které mají s touto problematikou větší zkušenosti a jedna MAS v ČR, jakožto poměrně novém členském státu, kde se s politikou rozvoje venkova teprve začíná. Autorka tak vychází z přesvědčení, že *ve francouzské MAS byly díky větším zkušenostem s iniciativou Leader vytvořeny pevnější vazby spolupráce mezi sokromým a veřejným sektorem, než jak je tomu v případě české MAS*. Tuto hypotézu chce autorka svým výzkumem potvrdit nebo vyvrátit.

Práce je rozdělena do dvou částí. V první části přibližuje autorka v širším kontextu problematiku rozvoje venkova. Tedy vymezuje pojmy související s tématem jako je například pojem venkovská oblast, dále pak seznamuje čtenáře s politikami, které úzce souvisí právě se zkoumanou politikou. Jedná se o nejen o Společnou zemědělskou politiku, ale také o Regionální politiku EU (kohezní politiku). V této části se autorka též věnuje teoretickým přístupům k rozvoji venkova. Poté následují dvě kapitoly zaměřené přímo na iniciativu Leader, kde autorka vysvětluje princip tohoto nástroje používaného v politice rozvoje venkova a následně popisuje přístupy k Leaderu ve vybraných zemích.

V druhé části práce se autorka věnuje již konkrétnímu výzkumu v rámci politiky rozvoje venkova. Data k výzkumu studentka získala z mnoha rozhovorů uskutečněných se zástupci vybraných místních akčních skupin ve Francii a v ČR. Cílem výzkumu je především prozkoumání provázanosti mezi soukromým a veřejným sektorem v daných MAS a jak tato spolupráce v rámci těchto skupin funguje.

Politika rozvoje venkova je poměrně nová politika EU, která vznikla jako odnož Společné zemědělské politiky (SZP), pod kterou stále oficiálně spadá. V rámci SZP byl před lety pro politiku rozvoje venkova vymezen samostatný pilíř, což poukazuje na důležitost této politiky. Právě zajištění sociálních sítí a stabilní životní úrovně na venkově je jeden z podstatných cílů SZP EU. Venkovské oblasti totiž tvoří velkou část rozlohy EU. Málokdo z široké veřejnosti ale o této politice něco ví a zvláště pak detailněji, jak funguje. Proto tuto práci a informace v ní obsažené hodnotím jako velký přínos nejen pro široké publikum, ale i odbornou část veřejnosti. Této problematice se zatím v ČR mnoho odborných publikací nevěnuje.

Předkládaná práce velmi dobře popisuje tematiku rozvoje venkova a srozumitelně vysvětluje konkrétní použití iniciativy Leader na specifickém prostředí dvou vybraných MAS. Autorce bych jen vytkla, že v úvodu používá některé termíny a zkratky, které nejsou předem vysvětleny, až poté, takže čtenář může být v první chvíli v tématice trochu ztracen. Práce má trochu tendenci sklouzávat k lehce vypravěčskému stylu, chvílemi se vytrácí akademicky odborná úroveň. Naopak gramatická úroveň práce je velmi dobrá. Poznámkový aparát, který autorka v práci používá, je přehledný a jasně a logicky odkazuje na jednotlivé literární prameny. Citace jsou použity správně dle kodifikovaných norem. Jelikož je tato problematika poměrně nová, nevěnuje se jí ještě ani mnoho autorských publikací, což způsobuje omezený výčet literatury k této tématice. Naopak je k problematice rozvoje venkova dostupných mnoho internetových zdrojů. Pokud jde o strukturu práce, domnívám se, že by přehledněji působilo, kdyby resumé bylo na začátku diplomové práce. Pro kvalitu práce samotné to ale není nijak zásadní.

Ještě stručná připomínka k použité teorii a dle ní stanovené hypotéze. Hypotéza o lepší spolupráci založené na dlouhodobější zkušenosti v podstatě úplně nevyplývá z vybrané teorie, která sice souhlasně tvrdí, že na zkušenosti záleží, ale že neméně důležitý je také vliv dalších faktorů, jako v jakém prostředí spolupráce probíhá atd. Hypotéza tedy mohla znít také tak, že na zkušenosti tolik nezáleží, že je zde důležitější faktor prostředí atd. Jde ale pouze o úhel

pohledu, ne o žádnou zásadní chybu. Celkově hodnotím práci jako velmi dobře zpracovanou a pro obor přínosnou.

Prosím autorku, aby v rámci obhajoby krátce pohovořila o rozdílných úrovních míry nezaměstnanosti v obou vybraných oblastech. Nejsou tyto rozdíly významné a pro výzkum trochu zavádějící? Zároveň je ale zvláštní, že ve francouzské oblasti, kde je nezaměstnanost vyšší, není vyšší motivace k aktivitě a silnější vzájemné spolupráci na projektech rozvoje venkova. Jak si toto vysvětlujete?

Diplomovou práci Leony Linhartové doporučuji k obhajobě a hodnotím ji *mezi stupněm výborně a velmi dobře* dle obhajoby.

V Praze dne 26. ledna 2010

Ing. Tereza Svačinová